

Seat No. : 2495

AI-104

April -2018

B.Ed., Sem.-II (New)

A-03 : Knowledge & Curriculum

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ : (1) તમામ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) વિકલ્પો આંતરિક છે.

1. (a) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

8

(1) જ્ઞાનનો અર્થ આપી, તેના પ્રકારો વર્ણવો.

(2) જ્ઞાનના વિવિધ સ્ત્રોતો જણાવો.

(b) નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ બેનાં ઉત્તર આપો :

6

(1) જ્ઞાતા, જ્ઞેય અને જ્ઞાનક્રિયા એટલે શું ? સઉદાહરણ સમજાવો.

(2) વાસ્તવવાદ અને વ્યવહારવાદને આધારે જ્ઞાનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.

(3) કૌશલ્યના પ્રકારો જણાવો.

2. (a) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

8

(1) માહિતી અને જ્ઞાન વચ્ચેના ભેદને વર્ણવો.

(2) ટાગોરના રાષ્ટ્રીયતા અને બિનસાંપ્રદાયિકતાનાં ખ્યાલ અંગે સમજૂતી આપો.

(b) કોઈપણ બે પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

6

(1) વિશ્વવ્યાપકતા (સાર્વત્રિકરણ)ના સંદર્ભે જે. કૃષ્ણમૂર્તિના વિચારોની સ્પષ્ટતા કરો.

(2) સમતા અને સમાનતા વચ્ચેના ભેદને પારખો.

(3) સાંપ્રત શિક્ષણ વ્યવસ્થા પર સમાજની અસરો વર્ણવો.

3. (a) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

- (1) શૈક્ષણિક સ્વાયત્તાની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેની જરૂરિયાત અંગે નોંધ તૈયાર કરો.
- (2) અભ્યાસક્રમ રચનાનાં આધારો વિશે ચર્ચા કરો.

6

(b) કોઈપણ બે પ્રશ્નનાં ઉત્તર આપો :

- (1) શૈક્ષણિક સ્વાયત્તામાં માતૃ યુનિવર્સિટીની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
- (2) અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમ વચ્ચેના ભેદને સ્પષ્ટ કરો.
- (3) અભ્યાસક્રમ રચનામાં સરકારની ભૂમિકા વર્ણવો.

8

4. (a) કોઈપણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો :

- (1) અભ્યાસક્રમનાં ઘટકો જણાવી, તેમાંના એક એવા ગર્ભિત અભ્યાસક્રમ (Hidden Curriculum) વિશે નોંધ તૈયાર કરો.
- (2) અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ સ્પષ્ટ કરો.

6

(b) કોઈપણ બે પ્રશ્નનાં ઉત્તર આપો :

- (1) અભ્યાસક્રમનાં સ્થાનિક સંદર્ભો જણાવો.
- (2) “વિદ્યાર્થીઓને ઓળખો” એટલે શું ? અભ્યાસક્રમનાં સંદર્ભમાં તેની ચર્ચા કરો.
- (3) હિલ્ડા ટાબા સૂચિત અભ્યાસક્રમ વિકાસના સોપાનો ટૂંકમાં સમજાવો.

14

5. કોઈપણ સાત પ્રશ્નનાં ઉત્તર આપો :

- (1) નિર્સર્ગવાદ પ્રમાણે જ્ઞાન શું છે ?
- (2) સમજાવો : “જ્ઞાનનું વિજ્ઞાન એટલે તત્ત્વજ્ઞાન”.
- (3) સામાન્ય જ્ઞાન એટલે શું ?
- (4) સમાજ એટલે શું ?
- (5) સંસ્કૃતિનાં કોઈપણ બે લક્ષણો જણાવો.
- (6) સ્થગિતતા એટલે શું ઉદાહરણસહ સમજાવો.
- (7) જ્ઞાન મીમાંસાનો હેતુ શું છે ?
- (8) વ્યક્તિક તકો અને સામાજિક ન્યાય એટલે શું ?
- (9) પ્રણાલિગત અભ્યાસક્રમ એટલે શું ?
- (10) પ્રકૃતિવાદ અને આદર્શવાદના અભ્યાસક્રમમાં કયો પાયાનો તફાવતો જોવા મળે છે ?

AI-104

April -2018

B.Ed., Sem.-II (New)**A-03 : Knowledge & Curriculum****Time : 3 Hours]****[Max. Marks : 70**

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Options are Internal.

1. (a) Answer any **one** question : 8
 (1) Explain the meaning and types of knowledge.
 (2) Describe the various sources of knowledge.
- (b) Answer any **two** questions : 6
 (1) What is subject, object and act of knowing ? Explain with examples.
 (2) Explain the concept of knowledge of Realism and Pragmatism.
 (3) Explain the types of Skills.
2. (a) Answer **any one** questions : 8
 (1) Describe the difference between Information and Knowledge.
 (2) Explain the concept of Nationalism and Secularism according to Tagore.
- (b) Answer any **two** questions : 6
 (1) Explain the concept of Universalism according to J. Krishnamurti.
 (2) Explain the differences between equity and equality.
 (3) Describe the effect of society on present education system.
3. (a) Answer any **one** questions : 8
 (1) Explain the concept of academic autonomy along with it's need.
 (2) Discuss the foundations of curriculum.
- (b) Answer any **two** questions : 6
 (1) Discuss the role of parent university in academic autonomy.
 (2) Explain the differences between curriculum and syllabus.
 (3) Describe the role of government in curriculum construction.

4. (a) Answer any **one** question :

(1) Describe the constructs of curriculum and write a note about Hidden Curriculum.

(2) Explain the methods of curriculum evaluation.

(b) Answer any **two** questions :

(1) Explain the local contexts of curriculum.

(2) What does it mean by 'Know Students' ? Explain it in the context of curriculum.

(3) Explain about the model of curriculum development by Hilda Taba.

5. Answer any **seven** questions :

(1) What is knowledge according Naturalism ?

(2) Explain "Philosophy is the Science of Knowledge".

(3) What is common knowledge ?

(4) What is Society ?

(5) Note any two characteristics of culture.

(6) Explain Stagnation with the help of an example.

(7) What is the aim of epistemology ?

(8) What is individual opportunity and social justices ?

(9) What is Traditional Curriculum ?

(10) What is the basic difference between the curriculum of Naturalism and Idealism ?